

Третій конкурс молодіжних історичних проєктів

***Радянське минуле: (пере)осмислення історії
у вимірі пропаганди цінності «Дружби народів»***

Виконав:

Чикаленко Кирило Віталійович,

учень 9 класу

Запорізького ліцею

«ОРТ-Алеф»

м. Запоріжжя

Запорізької області

Керівник:

Інна Вікторівна Полтавська,

учитель історії, вища категорія,

звання

"вчитель -методист"

2024 рік

Щоденник дослідження

1. Обирання теми

Спочатку, я не міг вибрати тему проекту. Коли я звернувся до свого консультанта за допомогою – вона мені запропонувала обрати цінність «дружба народів». Ця тема дуже актуальна на сьогодні і тому ми вирішили обрати саме її. На даний момент, коли у нас хочуть забрати нашу ідентичність, розкриття цієї теми дуже потрібне нам усім.

Знаходження матеріалу

Я шукав матеріал за цією темою. Про «дружбу народів» було багато джерел: радянські фільми, книги, газети, журнали, вислови відомих людей. Навіть зараз у російських фільмах неодноразово намагаються нав'язати цю цінність. Навіть на перший погляд невинні російські мультики ховають у собі цю лицемірну цінність, яка тримала немов у кайданах мільйони українців та представників інших народів. Україномовних людей у російських та радянських фільмах зображували дурними та підступними. Радянські та російські політики кажуть і казали, що ми з росіянами – один народ, що немає у нас ні своєї історії, ні культури, ні мови. Поки шукав матеріал, встиг трошки пробігти очами та ознайомитися. Повністю змінив ставлення до «дружби народів». Раніше, я думав, що це просто стереотип, у який вже ніхто не вірить. А виявилось, що це небезпечна зброя ворога, яка захоплює голови не тільки росіян, а й українців та й увесь світ. Тому я вирішив за необхідне взяти цей матеріал та «розплющити очі людям» на цю підступну та підлу брехню.

2. Опрацювання матеріалу та формування першої частини проекту

Я зазирнув у роботи істориків Станіслава Кульчицького та Кирила Галушка, памфлет «Чому я не хочу вертатись до СРСР» Івана Багряного, подивився російські фільми «Адмірал», «Матч», «Ми з майбутнього 2» і помітив у них дуже багато моментів, які пов'язані з «дружбою народів». У фільмах українців показано дурними та брехливими (у фільмі «Ми з майбутнього 2» їх завжди рятують росіяни), у фільмі «Матч» російськомовні хлопці з «Динамо» показані сміливими та відважними, а українськомовні – боягузами та зрадниками, які з квітами зустрічали нацистів, катували євреїв і пафосно мріяли про вільну Україну. А от у найкасовішим фільмі в Україні за 2008 рік, «Адмірал», загін українських солдатів виявляється зрадниками, а УНР ігнорується, як держава. А у фільмі «Тарас Бульба», який ніби про українських козаків практично кожен

герой перед смертю читає вголос оду «*Русской земле, русскому народу*» або ще чомусь «*русскому*».

Також я згадав про так зване «возз'єднання» на Переяславській раді 1653 року, хоча це було усього лиш один із військових договорів, який підписав гетьман Богдан Хмельницький з Московією. Військо Запорізьке звернулося до Московського царства і ніхто на українських землях не сприймав московитів і українців, як єдиний народ, крім віри православної.

Ось так росіяни викручують та спотворюють нашу історію через свої фільми та книги.

3. Формування другої частини

Я взяв інтерв'ю у своїх знайомих, вчителів, родичів, друзів різного віку. Мені хотілося дізнатися думки людей різних вікових категорій. Я поділив людей, яких я опитував, на дві категорії – «люди, які народилися СРСР» і «люди, які народилися в незалежній Україні». Думки у них були різні, але одне було незмінне – трапилася «трансформація» в їх поглядах на «дружбу народів». Уже ніхто більше не думав, що ми з Росією один народ.

4. Формування третьої частини

На третій частині у мене було два варіанти: зробити плакат або відео. Я вирішив зробити відео на тему «Дружба народів». У обох ситуаціях із відео начебто використали один термін – «дружба народів», але поняття у них зовсім різні. У першому моменті показано «радянську каву», як я її назвав, тобто «дружба народів» за баченням советської пропаганди. Усі народи хотіли змішати в одну купу, «советській народ» та знищити їх ідентичність. А у другому я зобразив «європейський пазл» - європейське бачення «дружби народів», тобто коли у союзі між державами панують толерантність та співпраця заради однієї мети. Ось так один термін можна подати під різним значенням, або «радянською кавою», або «європейським пазлом».

Основний висновок

Зробивши цей проєкт, я провів саморефлексію та аналізував зміни, які відбулися у мені за час створення проєкту. Я повністю змінив своє ставлення до «дружби народів». Я це не зненавидів, і змінив поняття від радянського до загальнолюдського. «Дружба народів» це прекрасно, коли є співпраця та толерантність один до одного. Зробивши цей проєкт, я зміг краще зрозуміти інших людей та їх культуру. Я навчився цінувати різноманіття та розуміти, що кожна нація має право зберегти свою

ідентичність. Ми всі - люди однієї планети, тому повинні жити в мирі та взаєморозумінні. Цей досвід допоміг мені стати більш толерантним і відкритим до нових ідей. Я розумію, що «дружба народів» - це не просто гасло, а конкретна робота зі зближення культур та народів.